

Nieuwsbrief januari 2022

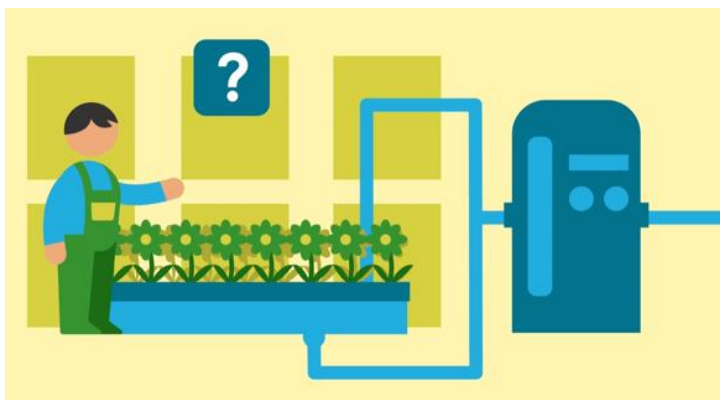
Afronding maatregelenprogramma DuurSaam Glashelder

De afgelopen vier jaar hebben tuinders en overheden binnen het maatregelprogramma DuurSaam Glashelder samengewerkt om de waterkwaliteit in het glastuinbouwgebied Klazienaveen/Erica te verbeteren. Ondanks de inspanningen van alle partners is dat nog niet overal voldoende gelukt.

DuurSaam Glashelder startte in 2017 heel praktisch met het maken van bedrijfsscans. Daarmee konden tuinders alle waterstromen op hun bedrijf en de daarmee gepaard gaande uitdagingen in kaart brengen. Bijna alle tuinders hebben hieraan meegewerkt en de inzichten hebben geleid tot diverse actieplannen. Daarnaast werden er vanuit DuurSaam Glashelder voorlichtingsbijeenkomsten, cursussen en excursies georganiseerd om bewustwording en kennis te bevorderen. De resultaten van de diverse [voortgangsmetingen](#) in het gebied werden op de webpagina van [DuurSaam Glashelder](#) gepubliceerd. Ondanks de inspanningen van alle partners is de waterkwaliteit echter nog niet voldoende verbeterd.

Alert blijven

Er worden bijvoorbeeld nog regelmatig lekkages en lozingen aangetroffen, zoals lozing van drainwater, overstorten vanuit drainwatersilo's, filterspoelwater en percolaat van afgedragen gewassen. Dergelijke lekkages kunnen direct grote gevolgen hebben, zoals [deze animatie](#) van Glastuinbouw Nederland laat zien. Als normoverschrijdingen blijven plaatsvinden, dan zullen er steeds meer middelen verboden worden, met alle gevolgen van dien. Telers dienen dus alert te blijven op hun waterstromen, in het belang van de natuur en hun bedrijfsvoering. Waterschappen blijven ondertussen intensief inzetten op het opsporen en beëindigen van lozingen, bijvoorbeeld met de inzet van eDNA onderzoek.

Samenwerking

Het maatregelprogramma DuurSaam Glashelder is weliswaar formeel in 2021 afgelopen, maar bepaalde voorlichtingsactiviteiten, excursies en workshops hebben vanwege Corona uitstel gekregen en mogen in 2022 nog worden uitgevoerd. Ook na afronding van het programma blijft het belangrijk om gezamenlijk te werken aan het behalen van de wettelijke doelen.

Harrie Vreman: 'samenwerking versterkte proces, maar was wel even wennen'

Evaluatie DuurSaam Glashelder: uw mening telt!

Het maatregelprogramma DuurSaam Glashelder loopt ten einde en het is tijd om de balans op te maken. Daar hoort ook een evaluatie bij. Wat ging goed en wat had beter gekund? Belangrijk om te weten voor u als tuinder, voor de andere partners én voor de waterkwaliteit. U kunt via [deze link](#) anoniem meedoen aan de evaluatie. We vroegen alvast aan Harrie Vreman wat hij van het programma vond.

Vanaf de start is Harrie Vreman bij het programma DuurSaam Glashelder betrokken geweest als de vertegenwoordiger vanuit LTO Noord en Glastuinbouw Nederland. Hij heeft veel met de tuinders samengewerkt in dit programma, maar ook met de diverse provincies, gemeenten en waterschappen.

Hoe kijk jij terug op DuurSaam Glashelder?

“Ik heb het als positief ervaren en kijk tevreden terug. De samenwerking met de tuinders en de diverse overheden was wel heel anders georganiseerd dan we gewend waren. Dus dat was even wennen. Overheden zijn wat meer van het uitgebreid afwegen en afstemmen, terwijl de sector sneller in de doe-stand zit. Maar we hebben veel van elkaar geleerd. Soms is doen belangrijk en soms is overleg belangrijk. Ik vind het wel jammer dat we ondanks alle gezamenlijke maatregelen de waterkwaliteit in het gebied nog niet op orde hebben.”

Wat is het belangrijkste leerpunt geweest voor jou?

“We hadden veel goede ideeën in het programma en er was ook subsidie beschikbaar om ze uit te voeren. Maar voor het investeringsbudget was weinig belangstelling. Dat hadden we vanuit het maatregelprogramma waarschijnlijk beter toe moeten snijden op de tuinbouw. Niet alleen bovenwettelijke maatregelen als regel bijvoorbeeld. De waterscan liep dan weer boven verwachting. Daar heeft bijna iedere tuinder aan meegedaan en het budget daarvoor is door de waterschappen nog aangevuld om iedereen mee te kunnen nemen. De resultaten van de waterscan waren ook heel goed bruikbaar in de bedrijfsvoering.”

Heb je nog wat te wensen voor toekomstige samenwerkingsprojecten?

“Dat is een lastige vraag. Ik denk dat ik dan zou gaan voor kennisdeling. We hebben binnen DuurSaam Glashelder veel energie gestopt in voorlichting, zoals het organiseren van kennissessies. Maar corona gooide roet in het eten. Toch heb ik het idee dat veel tuinders het op prijs zouden stellen als er een soort demodagen komen. Een moment waarop je een kijkje kunt nemen bij een collega en daarnaast ook verdiepende informatie krijgt waar je je voordeel mee kunt doen.”

Geef uw mening!

Als tuinder bent u bij deze van harte uitgenodigd om uw mening te geven over het programma DuurSaam Glashelder. Dat kan door mee te doen aan [de evaluatie](#). U vindt er een paar korte vragen en de mogelijkheid om zélf zaken aan te geven. Deelname is anoniem. Het insturen van uw evaluatie kan tot en met 11 februari 2022. We zullen de uitkomst later via de nieuwsbrief met alle tuinders binnen DuurSaam Glashelder delen.

Geef uw mening, zodat we daar bij een verdere samenwerking allemaal ons voordeel mee kunnen doen!

Voorlichtingsbijeenkomst over erfgoedvloer en hergebruik WKK-condenswater

Om alvast te noteren in uw agenda: op donderdagmiddag 10 februari staat een voorlichtingsbijeenkomst op het programma bij Van Winden Potplanten in Erica.

Van Winden heeft de afgelopen maanden hard gewerkt om het oude bedrijf van Jan Boerma Chrysanten aan de Tuinderslaan 33 in Erica te transformeren in een potplantenbedrijf.

Naast een bezichtiging van het bedrijf wordt tijdens de voorlichtingsbijeenkomst aandacht besteed aan de ErfGoedVloer die Van Winden heeft laten aanleggen, aan de kwaliteit van condenswater van de WKK én aan de mogelijkheden om dit water te hergebruiken.

U ontvangt nog separaat een uitnodiging voor de bijeenkomst.

Deltaplan
Agrarisch
Waterbeheer

Het project DuurSaam Glashelder wordt mede mogelijk gemaakt door Provincie Drenthe, Provincie Groningen, Waterschap Hunze en Aa's en Waterschap Vechtstromen. Voor deelproject Bedrijfsadvisering is Waterschap Noorderzijlvest projectpartner.

Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen, stuur dan een e-mail naar: duursaamglashelder@projectenltonoord.nl.